

GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ DẠY HỌC

NỘI DUNG GIÁO DỤC ĐỊA PHƯƠNG Ở TRƯỜNG THPT LÊ LỢI

Dương Đức Trí

1. Thực trạng và nguyên nhân

Trong Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, nội dung Giáo dục địa phương (GDĐP) là hoạt động, môn học bắt buộc nằm trong chương trình các môn học tổng thể. Theo thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc ban hành Chương trình Giáo dục phổ thông. Nội dung Giáo dục địa phương được xây dựng theo hướng phát triển năng lực, thông qua những kiến thức cơ bản, thiết thực, thực tế của một tỉnh trên cơ sở tích hợp các vấn đề cơ bản của tự nhiên, địa lí, lịch sử, văn hoá, nghệ thuật, an sinh xã hội, kinh tế - chính trị, bảo vệ môi trường... của tỉnh, gắn lí thuyết với thực hành, gắn nội dung giáo dục với thực tiễn.

Năm học 2024-2025 là năm học thứ 3 môn học này được triển khai thực hiện, nhưng sau 3 năm triển khai, tỉnh Kon Tum nói chung và trường THPT Lê Lợi nói riêng vẫn chưa có giáo viên chuyên ngành để giảng dạy môn học này, nhà trường phải tăng cường thêm giáo viên các bộ môn liên quan kiêm nhiệm giảng dạy. Việc ban hành tài liệu Giáo dục địa phương hàng năm còn chậm khiến nhà trường lúng túng trong việc thực hiện chương trình. Công tác tập huấn, bồi dưỡng cho giáo viên giảng dạy môn GDĐP chưa được Sở GDĐT Kon Tum tổ chức đại trà nên giáo viên được phân công giảng dạy gặp không ít khó khăn trong việc thực hiện.

Bên cạnh đó, việc không có sách giáo khoa môn GDĐP của tỉnh Kon Tum nên học sinh khó tiếp cận trước được nội dung; việc học chay, học qua tài liệu điện tử khi sách giáo khoa không có để đọc, chuẩn bị và tìm hiểu kỹ bài học khiến học sinh khó tiếp thu để chủ động tìm hiểu kiến thức, qua đó, các em khó thực hiện được việc gắn lí thuyết với thực hành, gắn nội dung giáo dục với thực tiễn.

Việc tổ chức các hình thức dạy học môn GDĐP trong những năm qua ở trường THPT Lê Lợi chưa thật sự đa dạng về hình thức, các chủ đề chủ yếu được thực hiện trong các tiết nội khoá, hình thức kiểm tra – đánh giá chủ yếu thông qua kiểm tra tự luận, ... đã vô hình chung không tạo được hứng thú cho học sinh khi học tập bộ môn này.

2. Giải pháp

Để nâng cao hiệu quả giảng dạy nội dung GDĐP, chúng tôi cho rằng, trước hết cần thay đổi nhận thức của học sinh, cha mẹ học sinh, giáo viên về vai trò, vị trí của nội dung GDĐP. Cụ thể, đây là hoạt động giáo dục bắt buộc tương đương như

các môn học khác và có giá trị tích cực trong việc phát huy năng lực, phẩm chất của học sinh.

Cũng cần đa dạng hóa các hình thức tổ chức dạy học: Dạy theo chủ đề, dạy tích hợp với hoạt động trải nghiệm thực tế, sân khấu hóa, dạy học dự án, xây dựng hồ sơ học tập,... Kết hợp hình thức dạy học nội khoá và dạy học ngoại khoá, hình thức dạy học trực tiếp với dạy học trực tuyến để tháo gỡ khó khăn trong việc phân công giáo viên giảng dạy. Bên cạnh đó là đổi mới kiểm tra đánh giá, có thể tập trung đánh giá theo quá trình, đánh giá sự đóng góp, cống hiến của học sinh đối với các hoạt động chung trong chương trình GDĐP; đặc biệt là ý thức trách nhiệm trong quảng bá, lan toả giá trị văn hóa, lịch sử... truyền thống của địa phương.

Để học sinh hứng thú với môn học, được trải nghiệm thực tế kết hợp với học lý thuyết, giáo viên giảng dạy cần sưu tầm hình ảnh, video và những tư liệu sinh động về lịch sử, kinh tế, bản sắc văn hóa địa phương... giúp cho việc học không nặng nề, học sinh hào hứng hơn khi tiếp thu kiến thức.

Các thầy cô hướng dẫn học sinh tìm hiểu, nghiên cứu tài liệu, sưu tầm những tranh ảnh, clip có liên quan trước mỗi nội dung dạy học. Bên cạnh đó, giáo viên thường xuyên chia sẻ tài liệu, kế hoạch bài dạy thông qua nhiều hình thức như sinh hoạt tổ, nhóm chuyên môn; hệ thống học liệu điện tử, tích cực ứng dụng công nghệ thông tin trong khai thác tài liệu, sử dụng sách mềm... Chính sự linh hoạt, chủ động và sáng tạo ấy đã góp phần tạo sự hứng thú học tập bộ môn và thúc đẩy tinh thần tự học, tự nghiên cứu, góp phần phát triển năng lực, phẩm chất cho học sinh.

3. Kiến nghị

- Sở GDĐT Kon Tum cần tổ chức tập huấn, bồi dưỡng cho đội ngũ giáo viên giảng dạy môn GDĐP;

- Nhà trường cần phân công sớm giáo viên giảng dạy môn GDĐP để giáo viên chủ động trong việc tiếp cận nội dung và phương pháp giảng dạy bộ môn; các chủ đề mang tính đặc trưng gắn liền môn học (môn Ngữ văn, Lịch sử) mà thiếu giáo viên thì có thể bố trí dạy học trực tuyến.

- Giáo viên được phân công giảng dạy cần đa dạng hoá các hình thức dạy học, kiểm tra – đánh giá.

- CMHS cần quan tâm, tạo điều kiện về thời gian và vật chất cho HS tham gia các hoạt động GDĐP gắn liền với môn học hoặc các HĐTN tổ chức ngoài nhà trường

- Học sinh cần chủ động tiếp cận nội dung GDĐP thông qua nguồn học liệu điện tử do nhà trường cung cấp.
